

Het (criminaliteits)preventiebeleid in Frankrijk

Het Franse preventiebeleid (of veiligheidsbeleid) heeft niet in de eerste plaats „*criminaliteitspreventie*” op het oog (althans niet aanvankelijk) maar „*buurtbeheer en buurtontwikkeling*”. De preventiepolitiek staat in het teken van een globale aanpak van risicosituaties in de steden (die op hun beurt tot criminaliteit kunnen leiden).

In de zomer van 1981 braken in de banlieus van diverse grote steden onlusten en geweldsexplosies uit die een „*antwoord*” waren op de toestand van verval en verwaarlozing van woonbuurten. Om hieraan het hoofd te bieden werd in datzelfde jaar de Commission National de Développement Social des Quartiers opgericht. Het „*D.S.Q.- programma*” dat daaruit voortkwam heeft tot doel „*lokale plannen (projecten) voor sociale en economische ontwikkeling op te stellen, die de problemen van bouwfysische en stedenbouwkundige aard, huisvesting, opleiding en professionele vorming, tewerkstelling sociale en culturele integratie, gezondheid,... op een globale manier aanpakt.*” (1). Het initiatief voor een dergelijk programma ligt bij de gemeente en/of departement. De bestuurlijke overheid verbindt zich contractueel met sociale organisaties, justitie, politie, en dergelijke om binnen een termijn van vijf jaar een inhoudelijk programma af te werken afgestemd op een veelheid van typisch lokale problemen.

Parallel aan het D.S.Q.-programma werd, in 1983 de Conseil National de Prévention de la Délinquance opgericht eveneens om een herhaling van de geweldadige zomer te voorkomen. Alhoewel de aandacht vooral naar geweldscriminaliteit gaat wordt uitdrukkelijk het verband gelegd tussen problemen van socio-economische aard, (des)integratie en geweld. Net als in de D.S.Q.-structuur wordt gewerkt met lokale vertakkingen die op basis van een contract met de staat gesubsidieerd worden voor een programma criminaliteitspreventie in zijn enge (vb. druggebruik) en brede betekenis (vb. opleiding en vorming, speelpleinen, renovatieprojecten,...). Twee objectieven staan centraal in het „*C.N.P.D.-programma*”: het uitwerken van aanpaste lokale oplossingen en het op ruimer vlak organiseren van activiteiten voor jongeren uit kansarme milieus.

In 1988 werden beide programma's als het ware „*geïntegreerd*”. Met de oprichting van een overkoepelend orgaan (Conseil National des Villes) wordt de politieke wil uitgedrukt om af te stappen van een geïsoleerde aanpak van (kleine) criminaliteit. Dit betekent dat, in het teken van „*une politique de la ville*”, problemen binnen een bepaald territorium in hun verwevenheid gezien en aangepakt worden. De gemeente of stad richt daarvoor één overlegorgaan op van waaruit de verschillende preventieacties gecoördineerd worden. Men kan dan ook stellen dat de preventieprojecten eerder aanleunen bij programma's voor algemeen welzijn dan bij programma's voor criminaliteitspreventie. In de projecten wordt vooral gewerkt rond pre-delinquente situaties zodat men kan spreken van secundaire preventie. In het Franse „model” wordt overigens slechts sporadisch het begrip „*kleine criminaliteit*” in de mond genomen.

Noten

(1) Un développement peu banal ! D.S.Q. Buurtontwikkeling in Frankrijk, Opbouwwerk Brussel RISO-Brussel, ACCO, 1989, p.3

